

Boldog

Új

Évet

Kívánunk

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2015.

január–február

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

ELŐADÁSOK

a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében
(Bp. Pusztaszeri út 35.)

2015. január 21. szerda 18 óra

Regős József: A Bükk őstörténete a barlangok tükrében

2015. január 28. szerda 18 óra

Dr. Komlóssy Attila: Fertőzésveszély barlangkutatás közben

Az előadás fő témája a denevérek és a veszettség, illetve az ebola kérdés tisztázása. Ezen kívül szó lesz még a tetanuszról, illetve a tüdőfertőzésről is, melyek főleg külhoni túrázások miatt lehetnek érdekesekek.

2015. február 11. szerda 18 óra

Regős József: Pikáns őstörténet 18 éven felülieknek

2015. ÉVI TERVEZETT KÜLFÖLDI TANULMÁNYUTAK

2015. május 22–június 7. Olaszország (17 nap)

A Társulat május 22–június 7. között tervezi idei első szakmai tanulmányútját. A programba betervezett részvétel a 10. Európai Speleofórumon egyelőre kérdéses, mivel az egyébként sem csekély tanulmányúti költséget nagyon megemeli. Az ottani barlang meglátogatása azonban benne maradt a programban. A részvételről a végleges költségek ismeretében a kedvezményes részvételi díj (30 €) befizetési határidő (február 28) előtt döntünk.

Tervezett látnivalók a teljesség igénye nélkül: Vento, Corchia, Capri Kék-barlang, Colleparado és Pastena, Pertosa-Auletta, Zinzulusa, Castellana, Frasassi stb. idegenforgalmi barlangok. Egyéb felkeresendő célok: Carrarai márványbánya, Pisa, Siena, San Gimignano, Róma, Nápoly (Vezúv), Herculaneum, San Marino stb. stb.

Előzetes költségek: *autóbusz* (utánfutóval, matricákkal, parkolással) kb. 85 000 Ft/fő, mely összeg a végleges létszám függvényében változhat. *Szállás* kempingekben: sátorban átlag 10–15 €/fő, faházban 20–30 €/fő. *Barlangbelépők* átlag 10–20 € (melyek csökkentése – esetleg 0-ig – a következő hónapok feladata).

Jelentkezési határidő: február 5-ig, 10 000 Ft előleg befizetésével.

2015. augusztus 14–23. Ausztria (10 nap)

Részvétel az osztrák barlangnapon az Ötscher térségében, illetve azt megelőzően felszíni és felszín alatti látnivalók a Gesäuse környékén (Arzberg-, Odelstein-, Kraus-, Hohlenstein-barlang, felszíni túrák stb.).

Részletes információ a Tájékoztató következő számában.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A 2014. ÉVI CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT EREDMÉNYEI

A Földművelésügyi Minisztérium anyagi támogatásával, a Társulat 2014-ben is meghirdette a hagyományos Cholnoky Jenő Karszt- és Barlangkutatási Pályázatot a hazai karsztvidékeken és barlangokban végzett feltáró és tudományos kutatások színvonalas dokumentálásának ösztönzése, és ezáltal a társulati adattár valamint az országos barlang-, forrás- és víznyelő-nyilvántartások fejlesztése érdekében.

Ám a tagság részéről láthatóan egyre kisebb az érdeklődés az eredményeik bemutatásának és megmérettetésének e formája iránt: az idei pályázatra – noha a kiírás több szempontból is korszerűsödött – még a tavalyinál is kevesebb, **mindössze három (!) pályamű érkezett**; ami sajnos kérdésessé teszi a közel négy évtizedes múltra visszatekintő pályázat fedezetének jövőbeni biztosíthatóságát is...

A csoport kategóriában benyújtott 2, illetve egyéni kategóriában benyújtott 1 pályamunkát a Társulat által felkért három tagú bíráló bizottság (dr. Leél-Össy Szabolcs, Juhász Márton és Takácsné Bolner Katalin) a kiírásban meghatározott szempontok szerint értékelte és pontozta. Az ünnepélyes eredményhirdetésre a Cserépfalun megrendezett Szakmai Napok keretében, november 8-án került sor.

I. díj – 200 000 Ft

Ariadne Karszt és Barlangkutató Egyesület, 89 pont

Az Egyesület évkönyve ismét magas szakmai színvonalon ismerteti a Pilis hegy-ségben végzett feltáró kutatásait, tudományos vizsgálataik és megfigyeléseik eredményeit, mely utóbbiak köréből itt az Ajándék- és Legény-barlangban megkezdett vízkémiai és stabilizotóp-vizsgálatok emelhetők ki. A pályamű legértékesebb része a professzionális módon szervezett feltáró munka és a kapcsolódó kiemelkedő eredmények dokumentálása: kutatásaik révén 2013-ban az Ajándék-barlang hossza 500 m-rel, az Ariadne-barlangrendszeré 400 m-rel növekedett; a Szoplaki-ördöggyuk új szakaszának feltárásával pedig – amit munkanapló s egyben élménybeszámoló-jelleggel ismertetnek – annak mélysége már eléri a 110 m-t. Kár, hogy a Nagyharasny-kristály-barlangban történt további jelentős feltárásuk bemutatása csak informális értékű, az új barlangszakaszok térképi ábrázolása meglehetősen visszafogott, és a pályamunkát illusztráló gazdag fotóanyag jelentős része sem a tőlük megszokott színvonalú.

II. díj – 150 000 Ft

Virág Magdolna és szerzőtársainak a „Budapest – földtani értékek és az ember” c. könyvben publikált 6 tanulmánya, 79 pont

A hat tanulmány a Budai Termálkarszt egyes jelenségeire: a barlangokban észlelhető „kovás” átalakulásra, a Gellérthegyi-aragonitbarlang kitöltésére, valamint a gellért-hegyi források és a Széchenyi-fürdő recens ásványkiválásaira irányuló legújabb, korszerű anyagvizsgálatokra alapozott kutatások eredményeit mutatja be. Mindezek számos értékes információval – pl. a 130 és 55 ezer év közötti vízszintingadozások vagy a Ru-

das-füldő jelenkori mészkiválásának rétegzettsége és a Duna szezonális áradásai közti kapcsolat kimutatásával – bővítik az eddigi ismereteket, a „kovás” zónákban a pirit azonosítása és az átalakulásnak az üregképződéssel egyidejűleg zajló pirit-oxidációval történő magyarázata pedig alapvetően újszerű és jelentős eredmény. Kár, hogy a leírtakat szemléltetni hivatott ábraanyag szerkesztésénél a mennyiséget a minőség elé helyezték: az agyonszűfolt, miniatűrízált fotók nagyrészt életlenné váltak, ami nemcsak a megjelenítés, de a szakszerű dokumentálás szempontjából is kifogásolható.

III. díj – 100.000 Ft

MKBT Vulkánszeleológiai Kollektíva, 64 pont

A Kollektíva idén is szép kivitelű, igényesen kidolgozott évkönyvvel pályázott, ami a tőlük megszokott részletességgel mutatja be a 2013-ban általuk végzett tervszerű munkát. Sajnos a gazdag tartalom jelentős része nincs összhangban a pályázati kiírással: a közölt 7 tudományos dolgozattól ugyanis sem az Ezeregyéjszaka meséinek barlangtani elemzése, sem a Velencei-hegység gránitfelszínén végzett lézerszkennelés és dendrológiai vizsgálatok, sem a Báraházi mesterséges „barlang” faunájára vonatkozó adatok nem sorolhatók a *hazai karszterületeken és barlangokban végzett kutatás* fogalomkörébe, akárcsak a pezsgő csoportokról tanúskodó táborozások és egyéb tevékenységeik aprólékos ismertetése. A pályamű két erőssége nemkarsztos barlangjaink most a befoglaló közet szerint csoportosított áttekintése és néhány újabb, a barlang-méretet éppencsak meghaladó nemkarsztos üreg példamutatóan alapos, térképekkel és hagyományos fotókkal is illusztrált dokumentálása.

A pályázat részletes eredményei

Csoport kategória							
Pályázó	Összefoglalás 0–5 p.	Alaposság, szakszerűség 0–30 p.	Dokumentatív érték 0–30 p.	Eredmények jelentősége 0–20 p.	Megjelenítés színvonala 0–15 p.	Összesen	Megjegyzés
Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület	5	28	25	18	13	89	I. díj
Vulkánszeleológiai Kollektíva	5	18	18	10	13	64	III. díj
Egyéni kategória							
Pályázó	Témaválasztás újszerűsége 0–10 p.	Alaposság, szakszerűség 0–30 p.	Eredmények jelentősége 0–40 p.	Megjelenítés színvonala 0–20 p.	Összesen	Megjegyzés	
Virág Magdolna és szerzőtársai	10	23	35	11	79	II. díj	

Takácsné Bolner Katalin

ÚJ BARLANGLÁTOGATÁSI SZABÁLYZAT A DUNA-IPOLY NEMZETI PARK ILLETÉKESSÉGI TERÜLETÉN

Tisztelt MKBT-tagok!

Mint ismeretes előttek, 2015. január 01-től a nemzeti park vagyonkezelésében lévő barlangokba tett túrák térítéskötelesek lettek (260 Ft/fő/túra).

Ez alól azok "az igazolt barlangkutató tevékenységet végző társadalmi szervezetek" mentesülnek, akik ezt az előírt módon bizonyítják. Társulatunk segíteni kíván azon egyéni tagjainak, ill. olyan csoportjai tagjainak, akik ezt a tevékenységüket nem tudják 30 napnál nem régebbi bírósági kivonattal igazolni, és helyettük megkéri a barlanglátogatási engedélyt. Barlangonként havonta 4 túrára van lehetőségünk, de a túránkénti résztvevők számánál figyelembe kell venni nem az aznapi látogatók számát.

Természetesen a felkeresni kívánt barlangszakaszt, a jogosult túravezető nevét (lakcímmel, igazolvány számmal) most is meg kell adni.

Dr. Leél-Őssy Szabolcs

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Társulatunk 2014. december 17-én együttműködési megállapodást írt alá a Földtudományi Civil Szervezetek Közösségével.

Az együttműködés célja a földtudományok területén tevékenykedő tudományos és műszaki civil szervezetek, melyek átérzik a mai társadalmi viszonyok között a kölcsönös célok és érdekek képviseletére az összefogás szükségét, kifejezik azt az elhatározásukat, hogy együttműködésük szorosabbá és szervezetesebbé tételében tudás- és érdekközösséget alkotnak. Az évszázados, de legalábbis sok évtizedes történelmi múlttal és folyamatos tudományos tevékenységgel bíró földtudományi egyesületek és társaságok megfelelő súllyal részt kívánnak venni a civil szférát megillető véleményalkotási, érdekvéleményesítési és a döntéshozókat megalapozott tanulmányokkal, szakvéleményekkel kiszolgáló eljárásokban.

TÁMOGATÓINK

Adventure Caving 40 000 Ft, Laufer Csaba 7200 Ft.

Az adományokat szívből köszönjük.

TAGDÍJ

A 2015. évi tagdíjak összege az előző évihez képest nem változik:

– teljes jogú tagdíj 6000 Ft

– kedvezményes (diák, nyugdíjas, munkanélküli) 3500 Ft.

Kérésre csekket biztosítunk, továbbá a tagdíjak átutalásához közöljük a Társulat bankszámlaszámát:

Kereskedelmi és Hitel Bank 10200830-32310384-00000000.

Köszönjük a fegyelmezett tagdíjfizetést és 2015-ben is kérjük – lehetőség szerint – az első negyedévi befizetést, mely nagy segítséget nyújt a Társulatnak a zökkenőmentes működésben.

Titkárság

SZJA 1 %

Társulatunk 2014-ben – az évről-évre csökkenő tendenciát mutató folyamat eredményeként – 288 863 Ft összegű támogatást könyvelhetett el.

Társulatunk vezetése köszönetet mond mindazoknak, akik egyesületünk javára ajánlották fel adójuk 1 %-át.

A pályázatokon elnyerhető támogatások csökkenése és megszűnése miatt idén is nagy szükségünk van erre a bevételi forrásra, ezért kérünk benneteket, 2014. évi adóbevallásotokban is rendelkeztek a Társulat számára.

Csak egy stabil alapokon nyugvó, erős egyesület tudja képviselni a barlangkutatók érdekeit.

Adószámunk: 19815802-2-41

Köszönettel a Társulat vezetése

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

A Barlangkutatók Szakmai Találkozója 2014. november 7–9. között Cserépfalun, a Hór-völgy bejáratánál épült Látogatóparkban került megrendezésre.

A Hór-völgyi Látogatópark

A szakmai kirándulás résztvevői a Suba-lyuknál

Az előadásokat mindig sokan hallgatták

A rendezvénynek 174 regisztrált résztvevője volt, köszönhetően annak, hogy az Oktatási Szakosztály a túravezetői tanfolyamra felvetteknek kötelezővé tette a részvételt.

Pénteken Regős József vezetésével közel 30 fő szakmai kirándulás keretében járta végig a Hór-völgyben található Suba-lyukat, valamint a közeli riolit-szurdokot és a kap-tárköveket. Késő délutántól a település volt polgármesterének pincéjében szervezett jó hangulatú borkóstolásra gyűlt össze a társaság.

Az előadásoknak és vetítéseknek a 2013-ban megnyílt, nagyon színvonalas épületegyüttes adott helyet, mely a nagy érdeklődés és a szervezők előzetes félelmei ellenére jól kiállta a próbát. 37 előadás és vetítés hangzott el a két napon, illetve nagy érdeklődés kísérte az Oktatási Szakosztály által szervezett fórumot is. Szombaton este immár második alkalommal a Speleoband és az Adrenalin Tourist Rock Band szórakoztatta a résztvevőket.

Fleck Nóra

BARLANGKUTATÓ EMLÉKERT

A Budapest II. kerületi Polgármesteri Hivatal, valamint Zsolyomi Zsolt támogatásával 2014. december 13-án elhelyezésre került az emlékkertben egy ismertető tábla, melyen elhunyt barlangkutató társaink fényképe és rövid életútja olvasható.

Ezúton mondunk köszönetet Kiss Jenőnek, Szabó Zoltánnak és Vid Gábornak a megvalósításban és kivitelezésben nyújtott közreműködésért.

Titkárság

BARLANGOS KARÁCSONY

2014. december 13-án a Bécsi-és alsó-ausztriai Barlangkutató Egyesület hagyományos karácsonyi összejövetelét ez évben a Szemlő-hegyi-barlangban tartotta A jó hangulatú rendezvényen 35 osztrák és legalább ugyanennyi magyar barlangász vett részt. Ezúton is köszönet mindazoknak, akik segítettek abban, hogy az osztrák barlangászok jól érezzék magukat Budapesten, s hozzájárultak a két szervezet közötti kapcsolat szorosabbra fűzéséhez.

Megjegyzés: az idei osztrák barlangnapot 2015. augusztus 20–25. között a bécsi barlangkutatók szervezik az Ötscher térségében, s szeretnék, ha minél több résztvevő érkezne Magyarországról is, akikre a túrák lebonyolításában is számítanak. További részletekről a Tájékoztató következő számában, illetve egyéb barlangos fórumokon adunk tájékoztatást.

Titkárság

HÍREK, HIRDETMÉNYEK

KÜLFÖLDI RENDEZVÉNYEK

Hypogea2015, Mesterséges üregek nemzetközi kongresszusa

2015. 03. 11–2015. 03. 17.

Róma, Olaszország

Információ: <http://hypogea2015.hypogea.it/>

Az UIS Barlangi Mentő Szakbizottságának 13. konferenciája

2015. 04. 16–19.

Vaumarcus, Svájc

Információ: www.riss2015.ch

A Kubai Barlangkutató Társulat 75. kongresszusa

2015.04.20–25.

Információ: cubanbats.ss@gmail.com

2015. évi Euro Speleo Forum

2015. 05. 30–2015. 06. 02.

Auletta, Pertosa, Olaszország

Információ: <http://www.congressospeleo2015.org/english/index>

23. Karsztiskola és az UIS alapításának 50. évfordulója

2015. 06. 15–19.

Postojna, Szlovénia

Információ: rövidesen az UIS honlapján

13. Pseudokarszt Szimpózium

2015. 09. 16–20.

Csehország

Információ: <http://www.pseudokarst.de.vu/>

A 2015. ÉV BARLANGI ÁLLATA

Pincelakó kristálycsiga – *Oxychilus cellarius*

A Német Karszt- és Barlangkutató Szövetség minden évben megválasztja az év barlangi állatát. Ez évben az egész évben természetes üregekben, bányatárókban és pincékben élő pincelakó kristálycsigára esett a választás. A puhatestűt először Otto Friedrich Müller dán tudós írta le 1774-ben. A választással fel akarják hívni a figyelmet az illető állatok föld alatti ökoszisztémában betöltött szerepének fokozottabb kutatására és védelmére.

Forrás: www.hoelentier.de

Speleo Sport

Áraink

Cordura overall (700 g./m²) extra nagy foltokkal: 22 500 Ft.

Standard overall cordura foltozással: 19 000 Ft.

Hobby overall: 16 500 Ft.

Műnyúl: 9500 Ft.

Cserélhető betétes térdvédő: 3500 Ft.

Szoszos bag, kicsi: 2200 Ft.

Nagy: 2400 Ft.

Bag 40L: 6000 Ft.

Bag 60L: 6.500 Ft.

Bag 80L: 7500 Ft.

Expedíciós bag.: 9000 Ft.

Petzl Stop: 26 500 Ft.

Pantin: 15 000 Ft.

Croll: 12.050 Ft.

Ascension: 13 600 Ft.

Vertex: 20 550 Ft.

Elia-Elios: 14 600 Ft.

Myo RXP: 22 100 Ft.

Myo: 21 500 Ft.

Tikka XP: 13 750 Ft.

Tikka RXP: 22 950 Ft.

Fixo Duo: 28 800 Ft.

Duo Led14: 35 850 Ft.

Fenix HP 30: 900 lumen(!) akksival, töltővel: 39 500 Ft.

Fenix HP 25: 360 lumen, 4 db AA elemmel: 22 000 Ft.

Üdvözlettel:
Kocsis András

Elérhetőség: 1094. Bp. Balázs Béla u. 30.

06 20 367 6964, 06 1 785 9551

Nyitva tartás: h-k-sz: 10–18 óráig,

csütörtök: 10–19 óráig,

péntek: 10–17 óráig.

www.speleo.hu

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején (lapzártá: minden páros hónap 10-én)

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: 346-0494, tel./fax: 346-0495. E-mail: mkbt@t-online.hu

Szerkesztő: Fleck Nóra. Felelős kiadó: dr. Leél-Óssy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.